

تعمیم‌هایی از اطلاع کولبک-لیبلر بر اساس تابع بقا

هدیه افتخاری مودی، هادی علیزاده نوقابی*، محمد خراشادی‌زاده

گروه آمار، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

دبیر مسئول: غلامرضا محتشمی برزادران

تاریخ پذیرش: ۹۹/۱۲/۵

تاریخ دریافت: ۹۹/۸/۲۸

چکیده: در این مقاله ابتدا به برخی از تعمیم‌های اطلاع کولبک-لیبلر و خواص آن‌ها پرداخته می‌شود. سپس شرایط گشتاوری برای توزیع ماکسیمم آنتروپی مانده‌ی تجمعی بررسی و رابطه‌ی بین اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) و آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) مطالعه می‌شود. همچنین در مورد روش‌های برآورد پارامتر مقیاس توزیع رایلی بحث شده و دو روش برآورد آن ارائه می‌شود. در ادامه اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی را به عنوان یک آماره آزمون نیکویی برازش به کار برده و سپس مقادیر بحرانی و توان آزمون‌های پیشنهادی محاسبه و با توان سایر آزمون‌ها مقایسه می‌شود. در پایان، آزمون‌ها برای یک مجموعه داده‌ی واقعی به کار گرفته می‌شود

واژه‌های کلیدی: آزمون نیکویی برازش، آنتروپی مانده‌ی تجمعی، اطلاع کولبک-لیبلر، اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی، توان آزمون، شبیه سازی مونت کارلو.

رده‌بندی ریاضی: 62G10;62G20

۱ مقدمه

در قضایای آمار و احتمال، توزیع رایلی یک توزیع احتمالی پیوسته برای متغیرهای تصادفی با مقادیر مثبت است. به طور مثال می‌توان سرعت باد را دارای این توزیع دانست. اگر متغیر تصادفی X دارای تابع چگالی احتمال به صورت

$$f(x, \theta) = \frac{x}{\theta^2} e^{-\frac{x^2}{2\theta^2}} \quad x \geq 0,$$

باشد، گوئیم X دارای توزیع رایلی با پارامتر θ است. همچنین تابع توزیع تجمعی آن به صورت

$$F(x, \theta) = 1 - e^{-\frac{x^2}{2\theta^2}} \quad x \geq 0,$$

*نویسنده مسئول مقاله

است. در نظریه‌ی اطلاع مهمترین معیار اندازه‌گیری عدم حتمیت، آنتروپی شانون است که برای متغیرهای گسسته معرفی می‌شود [۲۳]. فرض کنید متغیر تصادفی X دارای تابع توزیع $F(x)$ و تابع چگالی پیوسته‌ی $f(x)$ باشد، تعمیم آنتروپی شانون به صورت

$$H(f) = - \int_{-\infty}^{+\infty} f(x) \log f(x) dx,$$

تعریف می‌شود. به دلیل تفاوت‌هایی که با تعمیم آنتروپی شانون به حالت پیوسته به وجود آمد تلاش‌های متعددی برای تعریف معیارهای جدیدی از اطلاع صورت گرفت. یکی از این معیارها، آنتروپی مانده‌ی تجمعی CRE † است که توسط رائو و همکاران [۲۱] با جایگزینی تابع بقا (\bar{F}) به جای تابع چگالی در آنتروپی شانون معرفی شد و به فرم

$$CRE(F) = - \int_{-\infty}^{+\infty} \bar{F}(x) \log \bar{F}(x) dx,$$

بیان شد. همچنین دیکرشنزو و لانگوباردی [۹] معیار دیگری تحت عنوان آنتروپی تجمعی CE ‡ ارائه دادند که با جایگزین کردن تابع توزیع به جای تابع چگالی در آنتروپی شانون حاصل می‌شود و به شکل

$$CE(F) = - \int_{-\infty}^{+\infty} F(x) \log F(x) dx,$$

تعریف می‌شود. اطلاع کولبک-لیبلر (KL)§ اندازه اطلاع اختلاف بین $f(x)$ و $g(x)$ است که به صورت

$$KL(g : f) = \int_{-\infty}^{+\infty} g(x) \log \frac{g(x)}{f(x)} dx,$$

تعریف می‌شود. از ویژگی‌های اطلاع کولبک-لیبلر می‌توان به نامنفی بودن آن اشاره کرد. همچنین این معیار برابر صفر می‌شود اگر و فقط اگر $g(x) = f(x)$ باشد.
اگر شرط

$$\int_{-\infty}^{+\infty} g(x) \log f(x) dx = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x) \log f(x) dx, \quad (1.1)$$

برقرار باشد، آنگاه می‌توان اطلاع کولبک-لیبلر را به صورت

$$KL(g : f) = H(f) - H(g), \quad (2.1)$$

نوشت. رابطه‌ی (۲.۱) نشان می‌دهد که $H(f)$ بزرگتر از آنتروپی هر تابع چگالی $g(x)$ است که شرط (۱.۱) برای آن برقرار است. بنابراین $f(x)$ توزیع ماکسیمم آنتروپی (ME) در بین کلاس توزیع‌هایی است که شرط گشتاوری (۱.۱) برای آنها برقرار است. اخیراً برخی از پژوهشگران توجه خود را روی موضوع آنتروپی تجمعی و اطلاع کولبک-لیبلر برای تابع بقا، معطوف کرده‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان به [۱۷]، [۵]، [۱۹]، [۱۲] و [۱۱] اشاره کرد، که این دانشمندان تعمیم‌هایی را نیز در این زمینه پیشنهاد کرده‌اند. همچنین افرادی همچون بارک و پاکبازی [۲۰] و بالاکریشنان و همکاران [۴] اطلاع کولبک-لیبلر را برای داده‌های سانسور شده‌ی نوع II بررسی کردند. پارک و همکاران [۱۸] و سیومارا و پانایت [۸] ویژگی‌هایی از اطلاع کولبک-لیبلر تعمیم یافته را بیان نمودند و سپس آزمونی برای نرمال بودن ساختند. همچنین اطلاع کولبک-لیبلر بر اساس تابع چندک نیز توسط سونوج و همکاران [۲۴] بحث و بررسی شده است. در این مقاله متغیرهای تصادفی نامنفی که در آن $E(X) = \int_0^{\infty} \bar{F}(x) dx$ است، در نظر گرفته می‌شود. براتیور و راد [۶] اخیراً تعمیمی از اطلاع کولبک-لیبلر را با استفاده از تابع بقا پیشنهاد داده‌اند که اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$)¶ نامیده می‌شود و به صورت

$$CRKL(G : F) = \int_0^{\infty} \bar{G}(x) \log \frac{\bar{G}(x)}{\bar{F}(x)} dx - (E(Y) - E(X)), \quad (3.1)$$

†Cumulative Residual Entropy

‡Cumulative Entropy

§Kullback-Leibler Information

¶Cumulative Residual Kullback-Leibler Information

قابل تعریف است. همچنین می توان مستقیماً تعمیم دیگری برای اطلاع کولبک لیبلر با استفاده از تابع توزیع تجمعی بیان کرد که اطلاع کولبک-لیبلر تجمعی CKL نامیده می شود و به شکل

$$CKL(G : F) = \int_0^{\infty} G(x) \log \frac{G(x)}{F(x)} dx + E(Y) - E(X), \quad (۴.۱)$$

بیان می شود.

در این مقاله، ابتدا تعمیم هایی از اطلاع کولبک-لیبلر بیان می شود. سپس رابطه ی بین آنتروپی مانده ی تجمعی (CRE) و اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ را بیان کرده و شرایط گشتاوری برای توزیع ماکسیمم آنتروپی مانده ی تجمعی (CRE) بررسی می شود. سپس دو روش برای برآورد پارامتر مقیاس توزیع رایلی بر اساس ماکسیمم آنتروپی مانده ی تجمعی (CRE) و مینیمم اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ معرفی می شود. در ادامه اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ به عنوان یک آماره آزمون نیکویی برازش برای توزیع رایلی به کار برده شده و توان این آزمون محاسبه و با توان سایر آزمون ها مورد مقایسه قرار می گیرد. در پایان آماره آزمون ها برای یک مجموعه داده ی واقعی به کار گرفته می شود.

۲ برخی از تعمیم های اطلاع کولبک-لیبلر

در این بخش ابتدا تعمیمی از اطلاع کولبک-لیبلر بر اساس تابع بقا که توسط پارک و همکاران [۱۹] ارائه شده است معرفی می شود. از آنجایی که تعمیم مستقیم تابع بقا به صورت

$$\int_0^{\infty} \bar{G}(x) \log \frac{\bar{G}(x)}{\bar{F}(x)} dx,$$

خاصیت نامنفی بودن را حفظ نمی کند، لذا از عبارت $\frac{\bar{G}(x)}{E(Y)}$ و $\frac{\bar{F}(x)}{E(X)}$ ، با این شرط که $\int_0^{\infty} \frac{\bar{F}(x)}{E(X)} dx = \int_0^{\infty} \frac{\bar{G}(x)}{E(Y)} dx = 1$ باشد استفاده می شود. اطلاع کولبک-لیبلر $\frac{\bar{G}(x)}{E(Y)}$ و $\frac{\bar{F}(x)}{E(X)}$ را می توان به صورت

$$\begin{aligned} KL \left(\frac{\bar{G}(x)}{E(Y)} : \frac{\bar{F}(x)}{E(X)} \right) &= \int_0^{\infty} \frac{\bar{G}(x)}{E(Y)} \log \frac{\frac{\bar{G}(x)}{E(Y)}}{\frac{\bar{F}(x)}{E(X)}} dx \\ &= \frac{1}{E(Y)} \int_0^{\infty} \bar{G}(x) \log \frac{\bar{G}(x)}{\bar{F}(x)} dx - \log \frac{E(Y)}{E(X)}, \end{aligned}$$

نوشت. اگر عبارت بالا در $E(Y)$ ضرب شود آنگاه عبارت به دست آمده با رابطه ی (۳.۱) قابل مقایسه است که پارک و همکاران [۱۹] نام آن را $CRKL^1(G : F)$ نهادند. مشابه $CRKL(G : F)$ ، $CRKL^1(G : F)$ نیز نامنفی است و برابر صفر می شود اگر $F(x) = G(x)$ باشد.

براتیور و راد [۶] اخیراً حالت دیگری از اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ ارائه دادند که به شکل

$$CRKL(G : F) = \int_0^{\infty} \bar{G}(x) \left(\frac{\bar{F}(x)}{\bar{G}(x)} - \log \frac{\bar{F}(x)}{\bar{G}(x)} - 1 \right) dx, \quad (۱.۲)$$

است و با تعریف ارائه شده در رابطه ی (۳.۱) معادل است.

از آنجایی که نامساوی $u - \log u - 1 \geq 0$ همواره برقرار است، لذا با توجه به این رابطه می توان دید که اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ نامنفی است و برابر صفر می شود اگر و فقط اگر $\bar{F}(x) = \bar{G}(x)$ باشد. همچنین از آنجا که می توان نشان داد نامساوی

$$E(Y) \log \frac{E(Y)}{E(X)} \geq E(Y) - E(X),$$

همواره برقرار است، لذا اطلاع کولبک-لیبلر مانده ی تجمعی $(CRKL)$ حساس تر از $CRKL^1$ است و مقیاس فاصله ای مناسب تری است.

با توجه به رابطه‌ی (۱.۲)، پارک و همکاران [۱۹] مستقیماً تعمیم زیر را برای تابع توزیع تجمعی ارائه دادند که اطلاع کولبک-لیبلر تجمعی نامیده می‌شود.

$$CKL(G : F) = \int_0^{\infty} G(x) \left(\frac{F(x)}{G(x)} - \log \frac{F(x)}{G(x)} - 1 \right) dx,$$

که با تعریف ارائه شده در رابطه‌ی (۴.۱) معادل است. همچنین می‌توانیم ببینیم که اطلاع کولبک-لیبلر تجمعی (CKL) نامنفی است و برابر صفر می‌شود اگر و فقط اگر $G(x) = F(x)$ باشد. کولبک [۱۴] اطلاع کولبک-لیبلر را بر اساس اطلاع فیشر به صورت

$$KL(f(x; \theta); f(x; \theta + \Delta\theta)) = \int_{-\infty}^{\infty} (f(x; \theta) \log \frac{f(x; \theta)}{f(x; \theta + \Delta\theta)}) dx \approx \frac{1}{2} (\Delta\theta)^2 I(\theta),$$

تقریب زد که $I(\theta)$ اطلاع فیشر است.

به همین ترتیب، پارک و همکاران [۱۹] رابطه‌ی مشابهی برای اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) ارائه کردند که به شکل

$$CRKL(F(x; \theta); F(x; \theta + \Delta\theta)) \approx \frac{1}{2} (\Delta\theta)^2 I_{\bar{F}}(\theta), \quad (2.2)$$

بیان می‌شود و $I_{\bar{F}}(\theta)$ نیز به صورت

$$I_{\bar{F}}(\theta) = - \int_0^{\infty} \bar{F}(x; \theta) \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \log \bar{F}(x; \theta) dx.$$

تعریف می‌شود. مشابه روابط فوق، رابطه‌ی

$$CKL(F(x; \theta); F(x; \theta + \Delta\theta)) \approx \frac{1}{2} (\Delta\theta)^2 I_F(\theta), \quad (3.2)$$

برای اطلاع کولبک-لیبلر تجمعی (CKL) توسط پارک و همکاران [۱۹] ارائه شده است که $I_F(\theta)$ به صورت

$$I_F(\theta) = - \int_0^{\infty} F(x; \theta) \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \log F(x; \theta) dx,$$

تعریف می‌شود. همچنین پارک و همکاران [۱۹] برای $CKRL$ رابطه‌ی

$$CRKL(F(x; \theta); F(x; \theta + \Delta\theta)) \approx \frac{1}{2} (\Delta\theta)^2 \{ I_{\bar{F}}(\theta) + E(X) \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \log E(X) \}, \quad (4.2)$$

را نشان دادند. با توجه به روابط (۲.۲)، (۳.۲) و (۴.۲) هرگاه هدف انتخاب یکی از معیارهای CKL ، $CRKL$ و $CRKL$ باشد، کافیت به ترتیب $I_F(\theta)$ ، $I_{\bar{F}}(\theta)$ و $I_{\bar{F}}(\theta) + E(X) \frac{\partial^2}{\partial \theta^2} \log E(X)$ با هم مقایسه شوند.

۳ رابطه بین اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی و آنتروپی مانده‌ی تجمعی

همان‌طور که در بخش ۲ در روابط (۱.۱) و (۲.۱) بیان شد، طبق شرط

$$\int_{-\infty}^{+\infty} g(x) \log f(x) dx = \int_{-\infty}^{+\infty} f(x) \log f(x) dx,$$

می‌توان اطلاع کولبک-لیبلر را به صورت

$$KL(g : f) = H(f) - H(g),$$

نوشت. مطابق رابطه‌ی فوق می‌توان رابطه بین اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) و آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) را به شرح زیر بررسی کرد. اگر شرط

$$\int_0^{\infty} \bar{G}(x) \log \bar{F}(x) dx + E(Y) = \int_0^{\infty} \bar{F}(x) \log \bar{F}(x) dx + E(X),$$

برقرار باشد، آنگاه

$$CRKL(G; F) = CRE(F) - CRE(G). \quad (1.3)$$

مثال ۱.۳. فرض کنید $F(x) = 1 - \exp\left(\frac{-x^3}{\theta^3}\right)$ آنگاه با توجه به رابطه‌ی (۱.۳) داریم،

$$\frac{-1}{\theta^3} E_G(X^3) + E_G(X) = \frac{-1}{\theta^3} E_F(X^3) + E_F(X). \quad (2.3)$$

رابطه‌ی (۲.۳) به ازای هر θ برقرار است اگر $E_G(X^3) = E_F(X^3)$ و $E_G(X) = E_F(X)$ باشد. توزیع رابلی با پارامتر θ آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) را با شرط $E(X^3) - \theta^3 E(X) + 3\theta^3 \sqrt{\frac{\pi}{2}} = 0$ ، ماکسیمم می‌کند. بنابراین متغیر تصادفی X ، آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) را در بین تمام متغیرهای تصادفی مطلقاً پیوسته‌ی نامنفی Y ، ماکسیمم می‌کند با این شرط که اگر $E(Y) = v$ و $E(Y^3) = w$ باشد، داشته باشیم $\theta^3 = \frac{w}{3v}$.

فرض کنید $F(x)$ و $G(x)$ به ترتیب تابع توزیع تجربی ($F_n(x)$) و یک تابع توزیع پارامتری ($F_\theta(x)$) باشند، آنتروپی مانده‌ی تجمعی بر اساس این دو تابع به صورت

$$CRE(F_n) = - \sum_{i=0}^n \frac{n-i}{n} \log \frac{n-i}{n} (x_{i+1} - x_i), \quad (3.3)$$

به دست می‌آید. همچنین اطلاع کولیک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) بین F_θ و F_n به صورت

$$CRKL(F_n, F_\theta) = -CRE(F_n) - \sum_{i=0}^n \frac{n-i}{n} \int_{x_i}^{x_{i+1}} \log \bar{F}_\theta(x) dx - (\bar{x} - E_{F_\theta}(X)), \quad (4.3)$$

است. رابطه‌ی (۴.۳) می‌تواند با انتخاب یک برآورگر پارامتری مناسب برای θ ، برآورد شود. برای برآورد پارامتر دو روش زیر در نظر گرفته شده است:

- شرایط گشتاوری برای ماکسیمم آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) برقرار باشد.

- مینیمم کردن اطلاع کولیک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$)

برای مینیمم کردن ($CRKL$) می‌توان به کمک روش مینیمم کردن اطلاع تشخیص MDI^{**} از رابطه‌ی

$$\begin{aligned} \hat{\theta} &= \arg \min_{\theta} CRKL(F_n, F_\theta) \\ &= \arg \max_{\theta} \left\{ \sum_{i=0}^n \frac{n-i}{n} \int_{x_i}^{x_{i+1}} \log \bar{F}_\theta(x) dx - E_{F_\theta}(X) \right\}, \end{aligned}$$

استفاده کرد.

مثال ۲.۳. برای توزیع رابلی با تابع بقا به شکل $\bar{F}(x) = e^{-\frac{x^3}{\theta^3}}$ به دست آمده از روش ماکسیمم آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) برابر

$$\hat{\theta}_m = \left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i^3}{3 \sum_{i=1}^n x_i} \right)^{\frac{1}{3}},$$

است.

از آنجا که اطلاع کولیک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) بین F_θ و F_n برای توزیع رابلی طبق رابطه‌ی (۴.۳) به صورت

$$CRKL(F_n, F_\theta) = \frac{1}{\theta^3 n} \sum_{i=1}^n x_i^3 - \left(\bar{x} - \theta \sqrt{\frac{\pi}{2}} \right) - CRE(F_n),$$

به دست می‌آید. لذا $\hat{\theta}$ به دست آمده از روش مینیمم کردن اطلاع کولیک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) برابر

$$\hat{\theta}_{MDI} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i^3}{3n \sqrt{\frac{\pi}{2}}} \right)^{\frac{1}{3}},$$

است.

** Minimum Discrimination Information

توجه داریم که برآوردگر گشتاوری $\hat{\theta}_m$ با برآوردگر مینیمم کننده‌ی اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) متفاوت است و داریم:

$$CRKL(F_n, F_{\hat{\theta}_{MDI}}) \leq CRKL(F_n, F_{\hat{\theta}_m}).$$

۴ کاربرد اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی برای آزمون نیکویی برازش توزیع رایلی

پارک و همکاران [۱۹] و زهره‌وند و همکاران [۲۶] براساس اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی آزمون‌هایی برای نیکویی برازش توزیع نمایی ارائه دادند و توان آزمون‌های پیشنهادی را با دیگر آزمون‌ها مقایسه کردند. در این بخش ما قصد داریم آزمون‌های مشابهی برای توزیع رایلی به دست آوریم.

از آنجایی که اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) به پارامتر مقیاس وابسته است لذا اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) نمی‌تواند به عنوان یک آماره آزمون نیکویی برازش استفاده شود. بنابراین باید آماره آزمون را به گونه‌ای در نظر گرفت که در مقیاس پایا باشد. می‌توان اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) برای توزیع رایلی را با تقسیم بر پارامتر مقیاسی برآورد شده به صورت

$$T_1 = \frac{1}{\hat{\theta}_1} CRKL(F_n, F_{\hat{\theta}_1}) \\ = \frac{1}{\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n x_i^2}{2n}}} \left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i^3}{3 \sum_{i=1}^n x_i^2} - \bar{x} + \left(\sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n x_i^2}{2n}} \sqrt{\frac{\pi}{2}} - CRE(F_n) \right) \right), \quad (1.4)$$

نوشت. اما رابطه‌ی (۱.۴) در واقع برآورد $\frac{CRKL(F_n, F_\theta)}{\theta}$ است که θ یک پارامتر مقیاسی است، لذا بهتر است برآوردگری را در نظر بگیریم که $\frac{CRKL(F_n, F_\theta)}{\theta}$ را مینیمم کند. برآوردگر مینیمم کننده برای توزیع رایلی به صورت

$$\hat{\theta} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i^3}{2n(\bar{x} + CRE(F_n))} \right)^{\frac{1}{2}},$$

حاصل می‌شود و آماره آزمون‌ی که براساس برآوردگر فوق به دست می‌آید برابر

$$T_2 = \frac{-2(\bar{x} + CRE(F_n))}{3 \left(\frac{\sum_{i=1}^n x_i^3}{2n(\bar{x} + CRE(F_n))} \right)^{\frac{1}{2}}} + \sqrt{\frac{\pi}{2}}, \quad (2.4)$$

است.

با توجه به اینکه توزیع دقیق آماره آزمون‌های پیشنهاد شده به راحتی به دست نمی‌آیند، مقادیر بحرانی آماره آزمون‌ها را به کمک شبیه سازی مونت کارلو با ۵۰۰۰۰ تکرار به دست آورده‌ایم. برای این منظور نمونه‌ای به حجم n از توزیع رایلی با پارامتر $\theta = 1$ در سطح $\alpha = 0.01, 0.05, 0.1$ تولید کرده و چندک مرتبه $0.99, 0.95, 0.90$ α م آماره آزمون‌ها را محاسبه می‌کنیم. آماره آزمون‌ها نسبت به تبدیلات مقیاسی پایا هستند و بنابراین مقادیر بحرانی به مقدار پارامتر θ بستگی ندارند. جدول ۱ مقادیر بحرانی آماره‌های T_1 و T_2 را به ازای حجم نمونه n و سطوح معناداری ذکر شده، نشان می‌دهد.

جدول ۱: مقادیر بحرانی آماره های T_1 و T_2

n	T_1			T_2		
	α			α		
	۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۱	۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۱
۵	۰/۲۱۲	۰/۱۶۳	۰/۱۴۲	۰/۲۰۰	۰/۱۵۸	۰/۱۳۷
۱۰	۰/۱۴۵	۰/۱۰۴	۰/۰۸۶	۰/۱۳۰	۰/۰۹۸	۰/۰۸۳
۱۵	۰/۱۱۲	۰/۰۷۷	۰/۰۶۴	۰/۱۰۰	۰/۰۷۲	۰/۰۶۱
۲۰	۰/۰۹۲	۰/۰۶۲	۰/۰۵۱	۰/۰۸۳	۰/۰۵۸	۰/۰۴۹
۲۵	۰/۰۷۹	۰/۰۵۲	۰/۰۴۳	۰/۰۷۲	۰/۰۴۹	۰/۰۴۱
۳۰	۰/۰۶۹	۰/۰۴۶	۰/۰۳۷	۰/۰۶۲	۰/۰۴۳	۰/۰۳۶
۴۰	۰/۰۵۶	۰/۰۳۶	۰/۰۳۰	۰/۰۵۰	۰/۰۳۴	۰/۰۲۸
۵۰	۰/۰۴۶	۰/۰۳۰	۰/۰۲۵	۰/۰۴۲	۰/۰۲۹	۰/۰۲۴
۶۰	۰/۰۴۰	۰/۰۲۶	۰/۰۲۱	۰/۰۳۶	۰/۰۲۵	۰/۰۲۰
۷۰	۰/۰۳۶	۰/۰۲۳	۰/۰۱۹	۰/۰۳۳	۰/۰۲۲	۰/۰۱۸
۸۰	۰/۰۳۲	۰/۰۲۱	۰/۰۱۷	۰/۰۲۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۶
۹۰	۰/۰۲۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۵	۰/۰۲۷	۰/۰۱۸	۰/۰۱۴
۱۰۰	۰/۰۲۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۴	۰/۰۲۵	۰/۰۱۶	۰/۰۱۳

در ادامه توزیع های زیر را به عنوان توزیع های جانشین در نظر گرفته و توان آزمون ها محاسبه شده است:

• توزیع وایبل $W(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = \theta x^{\theta-1} \exp\{-x^\theta\}, \quad \theta > 0, x \geq 0.$$

• توزیع گاما $\Gamma(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = \frac{x^{\theta-1} \exp\{-x\}}{\Gamma(\theta)}, \quad \theta > 0, x \geq 0.$$

• توزیع لگ-نرمال $LN(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = \frac{1}{\theta x \sqrt{2\pi}} \exp\left\{-\frac{1}{2\theta^2} (\log x)^2\right\}, \quad \theta > 0, x > 0.$$

• توزیع نیم نرمال HN با تابع چگالی

$$f(x) = \Gamma\left(\frac{2}{\pi}\right)^{1/2} \exp\left\{-\frac{x^2}{2}\right\}, \quad x \geq 0.$$

• توزیع یکنواخت U با تابع چگالی

$$f(x) = 1, \quad 0 \leq x \leq 1.$$

• توزیع مقادیر غایی تعدیل یافته $EV(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = \frac{1}{\theta} \exp\left\{x + \frac{1}{\theta}(1 - e^x)\right\}, \quad \theta > 0, x \geq 0.$$

• توزیع نرخ خطر از کار افتادگی صعودی خطی $LF(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = (1 + \theta x) \left(-x - \frac{\theta x^2}{2}\right), \quad \theta > 0, x \geq 0.$$

• توزیع دهیلون $DL(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = \frac{\theta + 1}{x + 1} (\log(x + 1))^\theta \exp\{- (\log(x + 1))^{\theta+1}\}, \quad \theta \geq 0, x \geq 0.$$

• توزیع چن $CH(\theta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \theta) = 2\theta x^{\theta-1} \exp\{x^\theta + 2(1 - e^{x^\theta})\}, \quad \theta \geq 0, x \geq 0.$$

• توزیع بتا $B(\alpha, \beta)$ با تابع چگالی

$$f(x; \alpha, \beta) = \frac{1}{\beta(\alpha, \beta)} x^{\alpha-1} (1-x)^{\beta-1}, \quad \alpha > 0, \beta > 0, 0 < x < 1.$$

با استفاده از شبیه سازی مونت کارلو و تعداد ۵۰۰۰ بار تکرار، توان آزمون‌های رایلی بودن را تحت توزیع‌های جانشین متفاوت به دست می‌آوریم. برای این منظور ابتدا نمونه‌هایی به حجم‌های $10, 20, 30$ تحت هر یک از توزیع‌های جانشین تولید کرده و سپس توان هر یک از این آزمون‌ها را با استفاده از نسبت تعداد دفعاتی که آماره آزمون‌ها از مقادیر بحرانی‌شان بیشتر هستند به کل تعداد تکرارها، برآورد می‌کنیم. مقادیر توان برای آماره‌های T_1, T_2 و توزیع‌های جانشین در جدول‌های ۲، ۳ و ۴ ارائه شده است. همچنین توان آزمون‌های رقیب در این جدول‌ها نشان داده شده‌اند که در ادامه به آماره‌های آنها اشاره شده است:

• آماره آزمون کرامر-وان میسنز

$$W^2 = \sum_{i=1}^n (Z_{(i)} - \frac{2i-1}{2n})^2 + \frac{1}{12n}.$$

• آماره آزمون کولموگروف [۱۳]

$$D^+ = \max_{1 \leq i \leq n} \left\{ \frac{i}{n} - Z_{(i)} \right\}, \quad D^- = \max_{1 \leq i \leq n} \left\{ Z_{(i)} - \frac{i-1}{n} \right\},$$

$$D = \max(D^+, D^-).$$

• آماره آزمون اندرسون-دارلینگ [۲]

$$A^2 = -\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n ((2i-1) \{ \log(Z_{(i)}) + \log(1-Z_{(i)}) \}) - n.$$

• آماره آزمون واتسون [۲۵]

$$U^2 = W^2 - n \left(\bar{Z} - \frac{1}{2} \right)^2,$$

که W^2 آماره آزمون کرامر-وان میسنز است.

• آماره آزمون کوپر [۱۵]

$$D^+ = \max_{1 \leq i \leq n} \left\{ \frac{i}{n} - Z_{(i)} \right\}, \quad D^- = \max_{1 \leq i \leq n} \left\{ Z_{(i)} - \frac{i-1}{n} \right\},$$

$$V = D^+ + D^-.$$

در اینجا $Z_{(i)} = F(x_{(i)})$ و $\bar{Z} = (1/n) \sum_{i=1}^n Z_{(i)}$ بوده و $F(\cdot)$ تابع توزیع رایلی است.

- آماره آزمون پیشنهاد شده توسط منتانیس و ایلئیوپولوس [۱۶] بر اساس تبدیل لاپلاس:

$$L = \frac{n}{b} + \frac{\sqrt{2}}{n} \sum_{j=1}^n \sum_{k=1}^n \left\{ \frac{1}{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k + b)} + \frac{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k)}{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k + b)^2} + \frac{2(\hat{Y}_j \hat{Y}_k + 2)}{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k + b)^3} \right. \\ \left. + \frac{6(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k)}{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k + b)^4} + \frac{24}{(\hat{Y}_j + \hat{Y}_k + b)^5} \right\} - 2\sqrt{2} \sum_{j=1}^n \left\{ \frac{1}{(Y_j + b)} + \frac{Y_j}{(Y_j + b)^2} + \frac{2}{(Y_j + b)^3} \right\}$$

که $\hat{Y}_j = X_j/\hat{\theta}$ ، $b = 2\sqrt{2}$ و برآوردگر درست‌نمایی ماکسیمم θ است.

- آماره آزمون ارائه شده توسط براتیور و خدادادی [۵] بر اساس آنتروپی مانده‌ی تجمعی:

$$CK_n = \frac{\sum_{i=1}^{n-1} ((n-i)/n)(\ln((n-i)/n))\{X_{(i+1)} - X_{(i)}\} + \sqrt{\pi/2} \sqrt{\sum_{i=1}^n X_i^2 / 3 \sum_{i=1}^n X_i}}{\bar{X}}$$

- آماره آزمون پیشنهاد شده توسط عزیزاده و همکاران [۱] بر اساس اطلاع کولبک-لیبلر:

$$KL_{mn} = -H_{mn} + 2 \log(\hat{\theta}) - \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \log(X_i) + 1,$$

که $\hat{\theta}$ برآوردگر درست‌نمایی ماکسیمم θ بوده و H_{mn} به صورت

$$H_{mn} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \log \left\{ \frac{n}{2^m} (X_{(i+m)} - X_{(i-m)}) \right\} \quad m < n/2,$$

است.

با توجه به جدول های (۲) و (۳) برای حجم نمونه $n = 10, 20$ آماره آزمون پیشنهادی T_2 در مقابل توزیع های جانشین $B(2, 1)$ ، $B(2, 2)$ و $B(2, 0.5)$ دارای بیشترین توان است و با توان سایر آزمون ها اختلاف زیادی دارد. همچنین برای $n = 20$ آزمون T_2 در مقابل توزیع $B(3, 2)$ دارای بیشترین توان است. در مقابل سایر توزیع های جانشین توان آزمون پیشنهادی با توان آزمون های رقیب اختلاف چندانی ندارد.

از جدول (۴) مشاهده می شود که برای حجم نمونه $n = 30$ آماره آزمون پیشنهادی T_2 در مقابل توزیع های جانشین $B(2, 2)$ ، $B(2, 1)$ و $B(2, 0.5)$ دارای بیشترین توان است و با توان سایر آزمون ها اختلاف زیادی دارد. به طور کلی از جدول های شبیه سازی توان ها مشاهده می شود، آزمون های پیشنهادی در مقایسه با آزمون های رقیب عملکرد نسبتاً خوبی دارند و برای فرضیه های جانشین بتا از توان بالاتری برخوردارند.

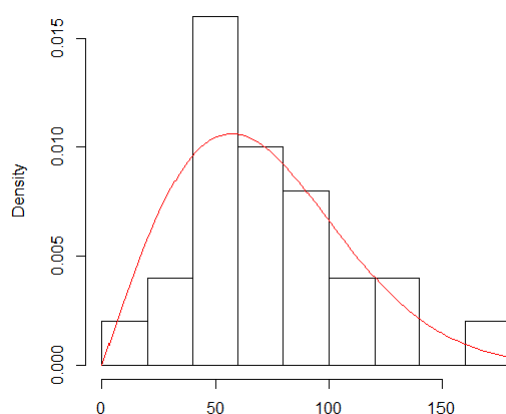
۵ کاربرد برای داده های واقعی

در این بخش یک مجموعه داده ی واقعی در نظر گرفته شده و به کمک آزمون های پیشنهادی این مجموعه داده تجزیه و تحلیل شده است.

مثال ۱.۵. داده های ارائه شده در جدول ۵، را در نظر می گیریم. این داده ها مربوط به تعداد دفعات شکست ۲۵ بلبرینگ در آزمون استقامت است که توسط کارونی [۷] ارائه و تحلیل شده است. نویسندگانی مانند براتپور و خدادادی [۵]، جهانشاهی و همکاران [۱۰] و صفوی نژاد و همکاران [۲۲] نیز این داده ها را تجزیه و تحلیل کرده اند. به علت استفاده زیاد نویسندگان از این داده ها ما نیز این داده ها را به کار می بریم. هیستوگرام مجموعه داده ها، در شکل ۱ نشان داده شده است.

جدول ۵: تعداد دفعات شکست ۲۵ بلبرینگ در آزمون استقامت

۱۷/۸۸	۲۸/۹۲	۳۳/۰۰	۴۱/۵۲	۴۲/۱۲	۴۵/۶۰	۴۸/۴۸	۵۱/۸۴	۵۱/۹۶	۵۴/۱۲
۵۵/۵۶	۶۷/۸۰	۶۷/۸۰	۶۷/۸۰	۶۸/۶۴	۸۶/۶۴	۶۸/۸۸	۸۴/۱۲	۹۳/۱۲	۹۸/۶۴
۱۰۵/۱۲	۱۰۵/۸۴	۱۲۷/۹۲	۱۲۸/۰۴	۱۷۳/۴۰					

شکل ۱: هیستوگرام تعداد دفعات شکست بلبرینگ ها

در اینجا از آماره آزمون های (۱.۴) و (۲.۴) برای بررسی این که آیا داده ها از توزیع رابلی پیروی می کنند یا خیر استفاده شده است. برآورد درستنمایی ماکسیمم پارامتر θ به صورت

$$\hat{\theta} = 57/076,$$

است. مقادیر بحرانی، مقادیر آماره آزمون ها و همچنین p -مقدار تعریف شده به ازای آماره آزمون های (۱.۴)، (۲.۴)، آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (D)، آزمون کوپر (V)، آزمون کرامر-وان میسز (W^2)، آزمون واتسون (U^2)، و آزمون اندرسون-دارلینگ (A^2) در جدول ۶ ارائه شده اند.

جدول ۶: مقادیر بحرانی، مقادیر آماره و p -مقدار آزمون‌ها

	مقدار بحرانی	آماره آزمون	p -مقدار
D	۰/۲۰۹	۰/۱۲۳	۰/۶۲۰
V	۰/۳۱۸	۰/۲۳۵	۱/۰۰۰
W^2	۰/۲۱۷	۰/۰۲۵	۰/۷۹۹
U^2	۰/۱۵۸	۰/۰۵۱	۰/۶۱۹
A^2	۱/۲۸۹	۰/۳۴۲	۰/۸۲۱
T_1	۰/۰۵۲۱	۰/۰۱۳۰۹	۰/۹۲۶
T_2	۰/۰۴۹۲	۰/۰۱۳۰۸	۰/۹۲۱

همان‌طور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، تمام آزمون‌های ذکر شده در آزمون نیکویی برازش با سطح معناداری ۵ درصد نتیجه‌ی یکسانی را می‌دهند. از آنجا که p -مقدار آزمون‌های T_1 و T_2 به ترتیب برابر با ۰/۹۲۶ و ۰/۹۲۱ بوده و از ۰/۰۵ بیشتر هستند، لذا فرضیه‌ی صفر مبنی بر این که تعداد دفعات شکست بلبرینگ‌ها از توزیع رایلی پیروی می‌کنند رد نمی‌شود و این آزمون‌ها نتیجه‌ی ارائه شده توسط سایر آزمون‌ها را تایید می‌کنند.

۶ نتیجه‌گیری

در این مقاله برخی از تعمیم‌های اطلاع کولبک-لیبلر برای تابع توزیع تجمعی و تابع بقا بررسی شد. رابطه‌ی بین اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی ($CRKL$) و آنتروپی مانده‌ی تجمعی (CRE) ما را قادر ساخت تا با استفاده از برآورد گشتاور، توزیع ماکسیمم آنتروپی مانده‌ی تجمعی را ارائه دهیم. همچنین در رابطه با دو روش برآورد پارامتر براساس اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی و آنتروپی مانده‌ی تجمعی بحث شد. سپس، کاربرد اطلاع کولبک-لیبلر مانده‌ی تجمعی به عنوان یک آماره آزمون نیکویی برازش برای توزیع رایلی بررسی شد. پس از آن توزیع‌های جانشین را به همراه آماره‌های رقیب ارائه داده و به کمک شبیه سازی مونت کارلو توان آزمون‌ها محاسبه شد. به طور کلی از شبیه سازی توان آزمون‌ها مشاهده شد که آزمون‌های پیشنهادی در مقایسه با آزمون‌های رقیب عملکرد نسبتاً خوبی دارند و برای فرضیه‌های جانشین بتا دارای بیشترین توان هستند. در آخر یک مثال واقعی بیان کرده و نتایج آن برای آماره‌های پیشنهاد شده ارائه شد.

فهرست منابع

- [1] Alizadeh Noughabi, R., & Alizadeh Noughabi, H., & Ebrahimi Moghaddam Behabadi, A., (2014) . An entropy test for the Rayleigh distribution and power comparison. *Journal of Statistical Computation and Simulation*, 84 , 151-158 .
- [2] Anderson, T.W., & Darling, D.A., (1954) . A test of goodness of fit. *Journal of American Statistical Association*, 49 , 765-769 .
- [3] Arizono, I., & Ohta, H., (1989) . A test for normality based on Kullback-Leibler information. *The American Statistician*, 43 , 20-22 .
- [4] Balakrishnan, N., & Rad, A.H., & Arghami, N.R., (2007) . Testing exponentiality based on Kullback-Leibler information with progressively Type-II censored data. *IEEE Transactions on Reliability*, 56 , 349-356 .
- [5] Baratpour, S., & Khodadadi, F., (2012) . A cumulative residual entropy characterization of the Rayleigh distribution and related goodness-of-fit test. *Journal of Statistical Research of Iran*, 9 , 115-131 .
- [6] Baratpour, S., & Rad, A.H., (2012) . Testing goodness-of fit for exponential distribution based on cumulative residual entropy. *Communications in Statistics Theory and Methods*, 41 , 1387-1396 .

- [7] Caroni, C., (2002) . The correct ball bearing data. *Lifetime Data Analysis*, 8 , 395-399 .
- [8] Ciumara, R., & Panait, I.I., (2018) . On Generalized Cumulative Information of Kullback-Leibler Type. *Order*, 2 , 1 .
- [9] Di Crescenzo, A., & Longobardi, M., (2009) . On cumulative entropies. *Journal of Statistical Planning and Inference*, 139 , 4072-4087 .
- [10] Jahanshahi, S.M.A., & Habibi Rad, A., & Fakoori, V., (2016) . A goodness of fit test Rayleigh distribution based on Hellinger distance. *Annals of Data Science*, 3 , 401-411 .
- [11] Khorashadizadeh, M., (2018) . More results on dynamic cumulative inaccuracy measure. *JIRSS- Journal of The Iranian Statistical Society*, 17(1) , 89-108 .
- [12] Khorashadizadeh, M., & Roknabadi, A.R., & Borzadaran, G.M., (2016) . Discrete dynamic cumulative residual entropy. *International Journal of Reliability and Safety*, 10(3) , 210-226 .
- [13] Kolmogorov, A.N., (1933) . Sulla Determinazione Empirica di una legge di Distribuzione. *Giornale dell'Intituto Italiano degli Attuari*, 4 , 83-91 .
- [14] Kullback, S., (1959) . Information Theory and Statistics. *Wiley, NY*.
- [15] Kuiper, N.H., (1960) . Tests concerning random points on a circle. *Proceedings of the Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Series A*, 63 , 38-47 .
- [16] Meintanis, S., & Iliopoulos, G., (2003) . Test of fit for the Rayleigh distribution based on the empirical Laplace transform. *Annals of the Institute of Statistical Mathematics*, 55 , 137-151 .
- [17] Navarro, J., & Aguila, Y., & Asadi, M., (2010) . Some new result on the cumulative residual entropy. *Journal of Statistical Planning and Inference*, 140 , 310-322 .
- [18] Park, S., & Noughabi, H.A., & Kim, I., (2018) . General cumulative Kullback-Leibler information. *Communications in Statistics-Theory and Methods*, 47(7) , 1551-1560 .
- [19] Park, S., & Rao, M., & Shin, D.W., (2012) . On cumulative residual Kullback-Leibler information. *Statistics and Probability Letters*, 82 , 2025-2032 .
- [20] Park, S., & Pakyari, R., (2015) . Cumulative residual Kullback-Leibler information with the progressively Type-II censored data. *Statistics and Probability Letters*, 106 , 287-294 .
- [21] Rao, M., & Chen, Y., & Vemuri, B.C., & Wang, F., (2004) . Cumulative residual entropy: a new measure of information. *IEEE Transactions on Information theory*, 50 , 1220-1228 .
- [22] Safavinejad, M., & Jomhoori, S., & Alizadeh Noughabi, H., (2015) . A devesity based empirical likelihood ratio goodness of fit test for the Rayleigh distribution and power comparison. *Jornal of Statistical Computation and Simulation*, 85 , 3322-3334 .
- [23] Shannon, C.E., (1948) . A Mathematical of Communication. *Bell System Technical Journal*, 27 , 379-423 .
- [24] Sunoj, S.M., & Sankaran, P.G., & Unnikrishnan Nair, N., (2018) . Quantile-based cumulative Kullback-Leibler divergence. *Statistics*, 52(1) , 1-17 .
- [25] Watson, G.S., (1961) . Goodness of fit tests on a circle. *Biometrika*, 48 , 109-114 .

- [26] Zohrevand, Y., & Hashemi, R., & Asadi, M., (2020) . An adjusted cumulative Kullback-Leibler information with application to test of exponentiality. *Communications in Statistics-Theory and Methods*, 49(1) , 44-60 .

Some extensions of Kullback-Leibler information based on survival function

Hedieh Eftekhari Moodi, Hadi Alizadeh Noughabi^{††}, Mohammad Khorashadizadeh

Department of Statistics, University of Birjand, Birjand, Iran.

Communicated by: G.R. Mohtashami Borzadaran

Received: 2020/11/18

Accepted: 2021/2/23

Abstract: In this article, we first investigate some extensions of the Kullback-Leibler information and their properties. Then, we consider the moment constraints for the maximum distribution of cumulative residual entropy and investigate the relationship between the cumulative residual Kullback-Leibler information (CRKL) and cumulative residual entropy (CRE). We also discuss the methods for estimating the scale parameter of Rayleigh distribution and provide two estimation methods. In the following we use cumulative residual Kullback-Leibler information as a goodness of fit test statistic. Then we compute the critical values and the power of proposed tests and compare the power values with the power of other tests. Finally, we apply the tests for a real data set.

Keywords: Goodness of fit test, Cumulative residual entropy, Kullback-Leibler information, Cumulative residual Kullback-Leibler information, Power of test, Monte Carlo simulation.

Mathematics Subject Classification (2010): 62G10, 62G20.

©2021 Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

^{††}Corresponding author.

E-mail addresses: alizadehhadi@birjand.ac.ir (Hadi Alizadeh Noughabi)